

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 73 0 P 023337 21 Rev
Banjaluka, 28.11.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Senad Tica kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Rosa Obradović kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca N.T. iz K.V., zastupanog po punomoćniku, Č.Đ., advokatu iz B., protiv tuženog, G.S. T. I., zastupanog po punomoćnicima, V.P. i Z.L., advokatima iz M., radi ispunjenja ugovora, odlučujući o reviziji tužioca protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 73 0 P 023337 20 Gž 2 od 16.03.2021. godine, na sjednici održanoj dana 28.11.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Kotor Varošu broj 73 0 P 023337 19 P 3 od 10.07.2020. godine, obavezan je tuženi da tužiocu isplati 50.361,85 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 08.04.2014. godine do isplate i naknadi mu troškove parničnog postupka u iznosu od 9.944,57 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 73 0 P 023337 20 Gž 2 od 16.03.2021. godine, žalba tuženog je usvojena, te prvostepena presuda preinačena, tako što je zahtjev tužioca odbijen i tužilac obavezan da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 8.801,62 KM.

Tužilac revizijom pobija drugostepenu presudu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i udovolji zahtjevu tužioca.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca da se tuženi obaveže da mu, na ime sume osiguranja, isplati iznos od 50.361,85 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 08.04.2014. godine do isplate.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da se 06.10.2012. godine na magistralnom putu M-4 B. – T. u mjestu P., opština K.V. dogodila saobraćajna nezgoda, tako što je tužilac upravljajući putničkim motornim vozilom marke A. tip 4, reg. oznake ..., pri brzini

od 120 km/h, sletio sa puta i zadobio teške tjelesne povrede koje su imale za posljedicu invalidnost 100 %; da je vozilo kojim je upravljao tužilac, vlasništvo S.R. koji je sa tuženim 17.11.2011. godine zaključio Ugovor o osiguranju automobila za period od 27.11.2011. godine do 27.11.2012. godine; da iz navedenog Ugovora proizilazi, da su sastavni dio tog Ugovora Uslovi osiguranja - izdanje 08/2011, kojima je u odjeljku 7 propisano, da je predmet osiguranja vozač od ozljeda uzrokovanih prometnim nezgodama sa osiguranim iznosom od 25.000,00 EURA u slučaju smrti ili trajnog invaliditeta; da je Uslovima osiguranja, kao sastavnim dijelom navedenog Ugovora o osiguranju automobila, propisano, da se na taj Ugovor primjenjuje talijanski zakon; da je prvostepeni sud, putem Međunarodne pravne pomoći, saglasno odredbama člana 129. a) Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP), obezbijedio relevantno materijalno pravo, italijanski Zakon o privatnim osiguranjima, Zakonsku uredbu od 07.09.2005. godine, broj 209, te Građanski zakon (Dekret 16. mart 1942. godine, broj 162, izdanje 2016, ažuriran tekst sa izmjenama Zakona od 16. novembra 2015. godine broj 180); da je tužilac, shodno italijanskom Zakonu o privatnom osiguranju, kao oštećeni, podnio zahtjev 08.11.2014. godine Društvu za osiguranje za isplatu ugovorene sume, jer da je nastupio osigurani slučaj, invalidnost vozača; da tuženi nije udovoljio tom njegovom zahtjevu i da je tužilac podnio tužbu prvostepenom sudu 01.10.2015. godine; da iz nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke dr. Z.B., proizilazi, da je tužilac prilikom povređivanja zadobio teške tjelesne povrede koje su imale za posljedicu invalidnost 100 %; da je po proteku 6 mjeseci od dana kada se desila saobraćajna nezgoda, liječenje tužioca dobilo svoj definitivan oblik.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja, prvostepeni sud je zaključio, da je zahtjev tužioca osnovan, te je sudio tako što je udovoljio zahtjevu tužioca.

Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da tužilac nije u ugovornom odnosu sa tuženim, već da je osnov njegovog potraživanja deliktna odgovornost tuženog, tj. da je riječ o osiguranju od nesretnog slučaja iz odredaba člana 942. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 3/96 i 74/04), zbog čega se u predmetnom slučaju valja primijeniti, po ocjeni prvostepenog suda, domaće, a ne talijansko pravo.

Nalazeći da je navedenim Ugovorom o osiguranju automobila, koji je S.R. zaključio sa tuženim, tužilac kao treće lice osiguran od posljedica nesretnog slučaja, prvostepeni sud je udovoljio zahtjevu tužioca, imajući u vidu, da je kod tužioca nastupila invalidnost 100 %, a da je navedenim Ugovorom o osiguranju vozila za taj osigurani slučaj predviđena suma osiguranja od 25.000,00 EURA, što sa troškovima liječenja odgovara potraživanju iz tužbe.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja, ali ne i zaključak prvostepenog suda, pa je sudio tako što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Iz razloga odluke drugostepenog suda proizilazi, da je pogrešan stav prvostepenog suda da se radi o deliktnoj odgovornosti tuženog i da se stoga ima primijeniti domaće, a ne talijansko pravo. Ovakvo stanovište drugostepeni sud zasniva na razlozima, da je Ugovorom o osiguranju automobila, koji je S.R. zaključio sa tuženim 17.11.2011. godine, predviđeno, da su sastavni dio tog ugovora Uslovi osiguranja 08/2011 – motornih vozila, prema kojim Uslovima, predmetom osiguranja je vozač od ozljeda uzrokovanim prometnim nezgodama i primjena talijanskog prava.

Imajući u vidu da je odredbama člana 2952. Građanskog zakona (Dekret, 16 mart 1942. broj 162, izdanje 2016. godine, ažurirani tekst sa izmjenama Zakona od 16. novembra 2015. godine, broj 180) propisano, da prava koja proističu iz ugovora o osiguranju i ugovora o reosiguranju zastarijevaju u roku od 2 godine od dana nastanka činjenice na koje se pravo zasniva, drugostepeni sud je zaključio da je potraživanje tužioca zastarjelo.

Pri tome je imao u vidu, da se štetni događaj desio 06.10.2012. godine, a da je tužilac podnio tužbu prvostepenom sudu 01.10.2015. godine, ne zanemarujući ni činjenicu, da se tužilac obratio tuženom sa zahtjevom za obeštećenje 08.11.2014. godine, tj. po isteku dvije godine od dana nastanka štetnog događaja, 06.10.2012. godine.

Odluka drugostepenog suda je pravilna.

Prihvatajući u svemu razloge drugostepenog suda, ovaj sud nalazi da se revizijom tužioca ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda.

S obzirom da je Ugovorom o osiguranju automobila od 17.11.2011. godine, koji je S.R. zaključio sa tuženim, predviđeno, da će se na taj Ugovor primjenjivati Uslovi osiguranja motornih vozila broj 11/08, a da je tim Uslovima propisano, da je predmet osiguranja vozač od ozljeda uzrokovanih prometnim nezgodama, onda je pravilan zaključak drugostepenog suda, da se u ovom slučaju ne radi o vanugovornoj odgovornosti za štetu, već da se radi o potraživanju iz ugovora o osiguranju od posljedica auto nezgode.

Kako je Uslovima o osiguranju motornih vozila 11/08, a koji su sastavni dio navedenog Ugovora o osiguranju automobila, propisano, da će se na Ugovor primjenjivati talijansko pravo, neosnovani su revizioni prigovori, da nije bilo mjesta primjeni talijanskog prava, jer da se radi o vanugovornoj, deliktnoj odgovornosti tuženog za štetu pričinjenu tužiocu.

Obzirom da je odredbama člana 2952. Građanskog zakona (Dekret, 16 mart 1942. broj 162, izdanje 2016. godine, ažurirani tekst sa izmjenama Zakona od 16. novembra 2015. godine, broj 180), kao mjerodavnog prava, propisano, da prava koja proističu iz ugovora o osiguranju i ugovora o reosiguranju zastarijevaju u roku od 2 godine od dana nastanka činjenice na koje se pravo zasniva, pravilan je zaključak drugostepenog suda, da je potraživanje tužioca zastarjelo, jer se saobraćajna nezgoda desila 06.10.2012. godine, a tužilac je podnio tužbu prvostepenom sudu 01.10.2015. godine.

Na ovakav zaključak ne utiče činjenica, da se tužilac obratio tuženom sa zahtjevom za obeštećenje 08.11.2014. godine, jer je i u tom slučaju istekao rok od 2 godine, propisanom članom 2952. Građanskog zakona.

Kako je očito da je zahtjev tužioca zbog zastarjelosti potraživanja neosnovan, valjalo je, primjenom člana 248. ZPP, odbiti reviziju tužioca i suditi kao u izreci ove presude.

Predsjednik vijeća
Senad Tica

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić

